

Behandeling van een overactieve blaas met Botox

Informatie
voor patiënten

Tijdens uw bezoek aan de polikliniek urologie heeft uw uroloog met u besproken dat u een overactieve blaas heeft. Er is gesproken over de mogelijkheid om deze te behandelen met botox-injecties. In deze informatiefolder kunt u thuis alles nog eens rustig nalezen.

We hebben geprobeerd voor u alle belangrijke informatie zo goed mogelijk op een rijtje te zetten. Het is niet de bedoeling dat deze folder de persoonlijke gesprekken met uw uroloog vervangt. Met problemen of vragen, ook na het lezen van deze folder, kunt u altijd bij uw uroloog terecht.

Wat is een overactieve blaas?

De klachten van een overactieve blaas kunnen heel verschillend zijn. Het kan variëren van meer dan 8 keer op een dag - en vaak ook 's nachts - moeten plassen, een plotselinge aandrang (urge) om te plassen óf volstrekt onvrijwillig urineverlies (incontinentie). Een overactieve blaas hoeft niet altijd te leiden tot urineverlies. Veel mensen met een overactieve blaas moeten vaak naar het toilet maar hebben geen of weinig urineverlies.

Het is vaak moeilijk om de oorzaak van een overactieve blaas vast te stellen. Er gaat soms iets fout in de overdracht van informatie vanuit de hersenen naar de blaas en andersom. Waarom dat gebeurt is lang niet altijd duidelijk. Een overactieve blaas wordt soms veroorzaakt door een neurologische aandoening. We praten dan over een 'neurogene blaas'.

Er zijn meerdere mogelijkheden voor de behandeling van een overactieve blaas, namelijk: bekkenbodetherapie en/of gebruik van medicijnen. Deze behandelingen hebben u echter onvoldoende resultaat gegeven. Dan kan gekozen worden voor de toediening van botox-injecties.

Wat is de werking van Botox?

'Botuline-toxine' (BOTOX) is een medicinale stof die de signaaloverdracht van zenuwvezels naar spieren onderbreekt. Als botox in een spier wordt gespoten, kan die spier geen signaal meer ontvangen en wordt die spier daardoor verlamd. Botox blokkeert de signaaloverdracht van de zenuwuiteinden naar de blaasspier waardoor er een afname in de contractiekracht (samentrekking) van de blaas ontstaat. Hierdoor ervaren mensen minder (vaak) een aandranggevoel en vindt er een afname van de frequentie van het plassen plaats. De werking van botox is gemiddeld 6 maanden. Het toedienen van de injecties kan worden herhaald.

Toediening van BOTOX

Het toedienen van de botox-injecties in de blaas vindt plaats op de polikliniek urologie B28. Omdat het injecteren van de botox in de blaasspier pijnlijk kan zijn, wordt de toediening verricht onder plaatselijk verdoving. De doktersassistente brengt hiervoor een dunne katheter in uw plasbuis. Via deze katheter wordt verdovingsvloeistof (lidocaïne) in uw blaas gebracht. Daarna wordt de botox in de blaaswand geïnjecteerd. De behandeling duurt gemiddeld 30 minuten in totaal.

In sommige gevallen besluit de uroloog deze behandeling op de operatiekamers uit te voeren onder volledige narcose. Uw arts bespreekt van tevoren met u welke manier van verdoving u krijgt. Als uw behandeling onder algemene narcose (anesthesie) wordt gedaan, is het noodzakelijk dat u niet gegeten en/of gedronken heeft (= nuchter zijn). Meer informatie over 'nuchter zijn' leest u in de folder 'Verdoving (anesthesie) bij volwassenen'.

Vorbereiding botox-behandeling

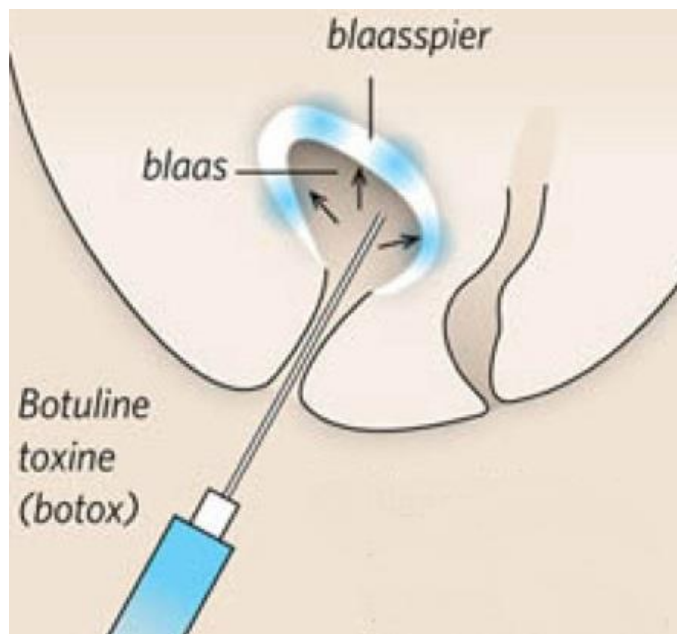
Voor het toedienen van botox hoeft u thuis geen speciale voorbereidingen te treffen. Tijdens het onderzoek hoeft alleen het onderlichaam bloot te zijn. Daarom is het makkelijk om gescheiden kleding te dragen. Bijvoorbeeld een broek of rok met blouse.

- Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen? Meld dit dan vooraf bij uw uroloog en/of op de pre-operatieve screening. In overleg met uw behandelend arts wordt besloten of het gebruik van deze medicijnen voor de behandeling moet stoppen.
- Meld het uw arts ook als u andere medicijnen gebruikt.
- Bent u in verwachting? Geef dit dan van tevoren door.
- Heeft u op de dag voor uw opname koorts? Neem dan contact op met de polikliniek urologie.

U meldt zich 30 minuten voor de behandeling op de polikliniek urologie B28. Dan krijgt u een tablet antibiotica (Trimethoprim) om een infectie te voorkomen.

De behandeling

- Op de polikliniek wordt u gevraagd om u van onderen uit te kleden (schoenen, broek, onderbroek) en plaats te nemen op een onderzoekstoel.
- Tijdens de behandeling ligt u in deze onderzoekstoel met uw benen in de beensteunen.
- De dokter-assistente reinigt de uitgang van de plasbuis met behulp van gaasjes met water.
- Hierna brengt zij een katheter in via de plasbuis. Via deze katheter wordt verdovingsvloeistof (lidocaine) in uw blaas gebracht. De katheter zal gelijk weer verwijderd worden.
- De vloeistof blijft in uw blaas en werkt in op de binnenkant van de blaas, dit duurt ongeveer 10 minuten.
- De doktersassistente zal de uroloog halen voor de behandeling.
- Allereerst wordt er door de uroloog een hol buisje, met daarop aangesloten een camera, via uw plasbuis ingebracht tot in de blaas. De blaas wordt tot ontplooiing gebracht door een vaste hoeveelheid vloeistof in de blaas in te brengen. Via dit buisje kan de uroloog de blaas bekijken en de injectienaald tot in de blaas brengen. Voor het juiste effect wordt botox direct in de blaasspier gespoten (geïnjecteerd).
- Op ongeveer 15 plaatsen wordt een kleine hoeveelheid botox ingespoten.
- Dit duurt ongeveer 5 minuten.

Na de behandeling

De doktersassistente zal na de behandeling weer een katheter inbrengen om de blaas leeg te maken. Hierna wordt u van de behandelstoel geholpen en kunt u zich aankleden. De arts bespreekt de behandeling verder met u. Als u zich goed voelt mag u weer naar huis.

Effecten van de ingreep

De effecten van de botox-behandeling kunnen individueel erg verschillend zijn. Het positieve effect van de behandeling is gemiddeld tussen de 4 en 10 dagen merkbaar. De behandeling is effectief bij ongeveer 60 tot 70 % van de patiënten. De werking van botox is gemiddeld 6 tot 9 maanden. Als de botox is uitgewerkt, kan de behandeling worden herhaald.

Complicaties/ bijwerkingen

- Na de behandeling kan de urine iets bloederig zijn. Om te voorkomen dat het bloed in de blaas gaat stollen, is het belangrijk dat u ongeveer 2 liter op een dag drinkt.
- U kunt na de ingreep een blaasontsteking kunnen krijgen. Om de kans hierop te verkleinen/weg te nemen krijgt u voor de ingreep antibiotica toegediend.
- Bij sommige patiënten werkt de botox zó goed dat zij enige tijd niet goed kunnen plassen en daarom zichzelf enkele keren per dag moeten katheteriseren. Met het uitwerken van de botox komt echter ook het vermogen om zelf weer te kunnen plassen langzaam terug. Mocht u zichzelf moeten katheteriseren, dan leren we u hoe dit gaat op de polikliniek urologie (B28). Twijfelt u of u dit zelf katheteriseren wel durft? Dan kunnen wij u dit vóór de behandeling leren.

Contact opnemen

Neemt u tot de eerste poliklinische controle na ontslag uit het ziekenhuis contact op:

- Als u plotselinge hevige of aanhoudende buikpijn heeft die met 4 keer per dag - om de 6 uur- 2 tabletten paracetamol van 500mg niet verdwijnt.
- Bij hevig bloedverlies en het plassen van grote bloedstolsels.
- Als u plotseling niet meer kunt plassen of u het gevoel hebt niet goed uit te kunnen plassen.
- Als u kort na de behandeling koorts heeft boven de 38 graden of langer dan 24 uur vanaf 38,5 graden.

Tijdens kantooruren belt u de polikliniek urologie, telefoonnummer (024) 365 82 55.

Buiten kantooruren belt u met de verpleegafdeling urologie, telefoonnummer (024) 365 78 00.

Controle

Na 6 weken komt u bij uw uroloog op controle om de resultaten van de behandeling te bespreken. Als het mogelijk is, mag u met een volle blaas naar de afspraak komen. Op de polikliniek mag u dan uitplassen op een speciaal metingentoilet (flow).

Bericht van verhindering

Bent u op het afgesproken tijdstip voor controle verhinderd? Bel dan zo snel mogelijk de polikliniek urologie. Er kan dan nog een andere patiënt in uw plaats komen.

Adres en telefoonnummer

Canisius Wilhelmina Ziekenhuis
Weg door Jonkerbos 100
6532 SZ Nijmegen

Polikliniek urologie (B28)

Telefoon (024) 365 82 55 (bereikbaar van 8.30 tot 17.00 uur)

Website: www.urologie.cwz.nl